

Κείμενο

Το νέο μοντέλο απασχόλησης

Σε όλο τον κόσμο και πολύ περισσότερο στην Ευρώπη τα προβλήματα της απασχόλησης βρίσκονται στο επίκεντρο της προσοχής των οικονομολόγων, των πολιτικών και των κοινωνικών επιστημόνων και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας αποτελεί τη μεγαλύτερη ίσως πρόκληση.

Η πίεση προέρχεται από δύο κυρίως πηγές. Η πρώτη είναι η τεχνολογική εξέλιξη, η οποία με ταχείς ρυθμούς καταργεί πλήθος θέσεων εργασίας σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων, από τη βιομηχανία ως τις υπηρεσίες. Πράγματι, πάρα πολλές επιχειρήσεις σε όλο τον πλανήτη εισάγουν νέες, τεχνολογικά προηγμένες μεθόδους παραγωγής και προβαίνουν σε αναδιάρθρωση του προσωπικού τους, περιορίζοντας συνήθως τον αριθμό των εργαζομένων. Η δεύτερη συνίσταται στην ένταση του διεθνούς **ανταγωνισμού** μετά το άνοιγμα των αγορών και την απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου. Κάτω από την πίεση του ανταγωνισμού πολλές πολυεθνικές εταιρίες μεταφέρουν τις δραστηριότητές τους εκτός Ευρώπης, σε χώρες χαμηλού εργατικού κόστους, με συνέπεια να πλήττεται η απασχόληση στις παλιές της μητροπόλεις.

Αξιολογώντας, λοιπόν, την επίδραση των παραπάνω παραγόντων πολλοί επιστήμονες οδηγήθηκαν σε άκρως ανησυχητικά συμπεράσματα για το μέλλον της εργασίας στην προηγμένη Δύση. Ερευνητές και συγγραφείς, όπως ο Αμερικανός ερευνητής Τζέρεμι Ρίφκιν, περιγράφουν με μελανά χρώματα τις προοπτικές της απασχόλησης, καθώς θεωρούν ότι οι δημιουργούμενες θέσεις εργασίας, κυρίως στον χώρο των νέων τεχνολογιών, είναι πολύ λίγες σε σχέση μ' εκείνες που χάνονται εξαιτίας της εισβολής των τεχνολογικών εφαρμογών στην παραγωγή και στις υπηρεσίες. Θέτουν επίσης ένα γενικότερο ζήτημα αναζήτησης εναλλακτικών μορφών απασχόλησης, ενώ μερικοί από αυτούς προφητεύουν ακόμα και «το τέλος της εργασίας».

Ωστόσο, άλλοι μελετητές αντιτάσσουν ότι μεσοπρόθεσμα θα προκύψουν **νέες μορφές απασχόλησης**. Μάλιστα οι επιτελείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης διατείνονται ότι από την επικοινωνία και από το άνοιγμα των συνόρων και των αγορών θα δημιουργηθούν **ευκαιρίες** για απασχόληση των Ευρωπαίων πολιτών σε περισσότερες από μια χώρες και ότι η κινητικότητα των απασχολούμενων σε πανευρωπαϊκή κλίμακα θα λάβει άλλες διαστάσεις.

Ακόμη κι αν κάποιος δεν συμμερίζεται τις απαισιόδοξες προοπτικές, είναι βέβαιο πως οι συνθήκες απασχόλησης μεταβάλλονται διεθνώς και πως οι παγιωμένες

συνήθειες αλλάζουν ταχέως. Η σταθερότητα στην απασχόληση, το μοντέλο που ήθελε τον εργαζόμενο να μπαίνει σε μια επιχείρηση στα νεανικά του χρόνια και να συνταξιοδοτείται από αυτήν, είναι μάλλον παρελθόν. Όλες οι μελέτες θεωρούν ότι βαδίζουμε προς ένα νέο μοντέλο, στο οποίο ο κάθε εργαζόμενος είναι πολύ πιθανό να **αλλάζει** απασχόληση τέσσερις ως πέντε φορές κατά τη διάρκεια του εργασιακού του βίου. Αναμφίβολα, τούτο συνιστά τεράστια κοινωνική μεταβολή, δημιουργεί νέες απαιτήσεις και διαμορφώνει πρωτόγνωρες συνθήκες. Πρωτίστως, όμως, απαιτεί συνεχές πρόγραμμα επανεκπαίδευσης και επανακατάρτισης και, βέβαια, υψηλού επιπέδου παιδεία. Τέλος, ο εργαζόμενος θα πρέπει να διαθέτει ικανότητα ταχείας προσαρμογής στα νέα δεδομένα και συνεχή εγρήγορση.

Α. Καρακούσης, εφ. *Η Καθημερινή* 11.5.1997 (διασκευή)

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 70 – 90 λέξεις.

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Ποιες είναι, κατά τον αρθρογράφο, οι κύριες πηγές από τις οποίες απορρέουν τα προβλήματα απασχόλησης σήμερα; (60-80 λέξεις).

(μονάδες 10)

B2. Ποια είναι η συλλογιστική πορεία (επαγωγική ή παραγωγική) που ακολουθεί ο αρθρογράφος στην πέμπτη παράγραφο (Ακόμη κι αν... εγρήγορση) του κειμένου; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(μονάδες 5)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. Να συντάξετε μία παράγραφο 50-60 λέξεων, χρησιμοποιώντας τις λέξεις/φράσεις του κειμένου με **έντονη γραφή: ανταγωνισμού, νέες μορφές απασχόλησης, ευκαιρίες, αλλάζει, επανεκπαίδευσης**. (Μπορείτε να διαφοροποιήσετε τους γραμματικούς τύπους ως προς την πτώση, τον αριθμό, το γένος, τον χρόνο, το ρηματικό πρόσωπο κ.λπ.).

(μονάδες 10)

Γ2α. «Ερευνητές και συγγραφείς [...] περιγράφουν με μελανά χρώματα τις προοπτικές της απασχόλησης».

Να δηλώσετε αν η χρήση της γλώσσας στην παραπάνω πρόταση είναι κυριολεκτική/δηλωτική ή μεταφορική/συνυποδηλωτική.

(μονάδες 2)

Γ2β. Να αιτιολογήσετε με συντομία την απάντησή σας.

(μονάδες 3)